

شناسایی عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری با رویکرد کیفی داده بنیاد

بی بی مریم موسوی بنه تیموری

گروه حسابداری، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

محمد رضا پورعلی^۱

گروه حسابداری، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

سید فخرالدین فخر حسینی

گروه حسابداری، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

(تاریخ دریافت: ۲۷ آبان ۱۴۰۳؛ تاریخ پذیرش: ۲۳ تیر ۱۴۰۴)

هدف این پژوهش شناسایی و تحلیل عوامل کلان اقتصادی است که می‌توانند بر نقاط ضعف حسابداری تاثیرگذار باشد. این پژوهش برحسب نحوه گردآوری داده‌ها، توصیفی-تحلیلی و همچنین از نظر رویکرد پژوهش استقرایی-قیاسی می‌باشد. مصاحبه با ۱۵ نفر افراد خبره با تحصیلات مرتبط و تجربه کاری در حوزه حسابداری و اقتصاد و اساتید دانشگاه رشته حسابداری به صورت هدفمند انجام شد و مصاحبه آن قدر ادامه پیدا نمود تا در مصاحبه ۱۲ نفر اشباع نظری حاصل گردید. با استفاده از مطالعه اسنادی سوالات اولیه مصاحبه شکل گرفت. بعد از فراهم کردن متن نوشتاری جواب‌های مشارکت‌کنندگان، روند بررسی محتوای آشکار و پنهان اطلاعات گردآوری شده از بیانات و نوشته‌ها شروع شد. جهت تحلیل متن مصاحبه‌ها از روش تحلیل کیفی استراوس و کوربین (۲۰۰۶) به کمک نرم‌افزار MAXQDA استفاده شد. از تجزیه و تحلیل ۱۵ مصاحبه، در مجموع ۲۱۳ کد باز اولیه به دست آمد. بعد از حذف کدهای تکراری و ادغام کدهای مشابه تعداد ۱۱۸ کد باز نهایی، ۱۵ کد محوری و ۶ کدانتخابی شرایط علی (کسری بودجه دولت، تورم، رشد اقتصادی)، مقوله محوری (ضعف حسابداری در بودجه ریزی، ضعف استانداردهای حسابداری)، عوامل مداخله‌گر (کیفیت اطلاعات و گزارشگری، سود حسابداری)، بسترها (تحریم، نرخ ارز)، راهبردها (استفاده از فناوری، آموزش، کنترل داخلی)، پیامدها (ارتقای کیفیت پاسخگویی و راهبردی، قابلیت اتکای اطلاعات مالی، جذب سرمایه‌گذار) استخراج شد. نتایج نشان داد که عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری می‌تواند باعث کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران و دیگر ذینفعان به اطلاعات مالی ارائه شده توسط شرکت‌ها شود.

واژه‌های کلیدی: عوامل کلان اقتصادی، نقاط ضعف حسابداری، رویکرد داده بنیاد.

¹ pourali@iauc.ac.ir

مقدمه

حسابداری به عنوان ابزار اطلاعاتی مهمی در تصمیم‌گیری‌های مالی و اقتصادی شناخته می‌شود [۳۵،۴۹]. هدف آن ارائه اطلاعات مالی و اقتصادی به مدیران، سرمایه‌گذاران، تحلیلگران و سایر ذی‌نفعان توسعه یافته است [۴۱،۶۴]. تحقیقات نشان داده‌اند که حسابداری به دلیل ویژگی‌های خاص خود، با چالش‌ها و نقاط ضعفی روبرو است [۳۳،۵۵،۵۹]. جانسون و کاپلان^۱ (۱۹۸۷) به این نتیجه رسیدند که حسابداری مدیریت به دلیل عدم انعطاف‌پذیری در برابر تغییرات محیطی، نمی‌تواند اطلاعات مفیدی را برای تصمیم‌گیری‌های مدیران و اندازه‌گیری عملکرد ارائه کند [۱۷،۲۹،۴۸،۵۲].

همچنین کاپلان و نورتون^۲ (۱۹۹۲) معتقد بودند که تاخیر در ارائه اطلاعات مالی به تصمیم‌گیرندگان، قدرت تحلیل و ارزیابی عملکرد را کاهش می‌دهد [۱۷،۴۹]. باربارا^۳ (۲۰۲۳) نیز به این نتیجه رسیدند که حسابداری در پیش‌بینی رویدادهای آینده ضعیف عمل می‌کند و نمی‌تواند الگوهای علی را بین متغیرهای مالی و اقتصادی تبیین کند. در این راستا، مطالعات متعددی به بررسی ارتباط متغیرهای کلان اقتصادی با برخی از این نقاط ضعف پرداخته‌اند [۴۸،۵۷]. برای مثال متیو و فرانسیسکو^۴ (۲۰۲۲) به بررسی تاثیر تغییرات نرخ ارز بر قابلیت پیش‌بینی حسابداری پرداختند و دریافتند که نوسانات نرخ ارز می‌تواند دقت پیش‌بینی‌های حسابداری را کاهش دهد [۸]. همچنین شی^۵ (۲۰۱۵) نشان دادند که تغییرات در نرخ بهره به طور معناداری بر قابلیت استفاده از اطلاعات حسابداری در تصمیم‌گیری‌های مالی تاثیر می‌گذارد [۶۳].

مطالعات پیشین نشان می‌دهند که عوامل کلان اقتصادی همچون نرخ تورم، بودجه بندی، درآمد مالیاتی، نرخ ارز، تحریم‌های مالی و تجاری، سطح تولید ناخالص داخلی، نرخ بیکاری و غیره می‌توانند به طور مستقیم و غیرمستقیم بر عملکرد حسابداری در سازمان‌ها تاثیرگذار باشند [۱۶،۱۷،۱۸،۲۵،۵۲]. درک و شناخت این عوامل اقتصادی کلان از سوی حسابداران و مدیران مالی اهمیت راهبردی دارد [۵۳]. درک این عوامل به حسابداران کمک می‌کند تا در ثبت و گزارشگری اطلاعات مالی، محدودیت‌های موجود را بهتر درک کرده و در نتیجه قابلیت اتکا و شفافیت اطلاعات ارائه شده افزایش یابد [۱۷، ۳۹]. آگاهی از عوامل کلان اقتصادی به بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری مدیریتی کمک می‌کند [۷،۴۳]. در نهایت دانش حساب‌رسان درباره عوامل کلان اقتصادی می‌تواند به بهبود کیفیت حسابرسی و ارزیابی دقیق تر وضعیت مالی و عملکرد شرکت‌ها منجر شود [۳۴]. در مجموع شناسایی و تبیین علمی عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری، می‌تواند به بهبود کارایی، شفافیت و قابلیت اتکای اطلاعات مالی، بهبود تصمیم‌گیری‌های مدیریتی و ارتقای کیفیت نظارت مالی کمک کند [۱۹].

¹ Johnson & Kaplan

² Kaplan & Norton

³ Bhimani & Willcocks

⁴ Matthew & Francisco

⁵ Xi

شناسایی عوامل کلان اقتصادی مؤثر بر نقاط ضعف حسابداری از اهمیت بسزایی برخوردار است، زیرا این عوامل می‌توانند بر صحت، شفافیت و قابلیت اتکای گزارش‌های مالی تأثیرگذار باشند و در نهایت تصمیم‌گیری ذی‌نفعان را تحت‌الشعاع قرار دهند. در شرایطی که اقتصاد دچار نوسانات شدید است، متغیرهایی مانند نرخ تورم، نرخ ارز، رکود اقتصادی و تغییرات در سیاست‌های مالی و پولی می‌توانند موجب کاهش کیفیت اطلاعات حسابداری و افزایش ریسک‌های گزارشگری شوند. اگرچه پژوهش‌های متعددی به بررسی روابط بین متغیرهای کلان اقتصادی و عملکرد شرکت‌ها یا شاخص‌های بازار سرمایه پرداخته‌اند، اما بررسی مستقیم تأثیر این متغیرها بر نقاط ضعف ساختاری و عملکردی سیستم حسابداری سازمان‌ها مغفول مانده است. این خلأ پژوهشی، موجب عدم درک دقیق از نقش محیط کلان در ایجاد یا تشدید کاستی‌های موجود در حسابداری می‌شود. درک این روابط می‌تواند به مدیران، سیاست‌گذاران و حسابرسان در طراحی راهکارهای پیشگیرانه و اصلاحی کمک کند. از سوی دیگر، افزایش اتکاپذیری اطلاعات مالی در شرایط پرتلاطم اقتصادی به ارتقاء اعتماد سرمایه‌گذاران و بهبود فضای کسب‌وکار منجر می‌شود. بنابراین این پژوهش با هدف تکمیل خلاء موجود در ادبیات به دنبال ارائه یک چارچوب نظری جامع برای شناسایی و تحلیل عوامل کلان اقتصادی است که می‌توانند بر نقاط ضعف حسابداری با رویکرد کیفی داده بنیاد تأثیرگذار باشند.

مبانی نظری پژوهش

نقاط ضعف حسابداری می‌توانند شامل مواردی مانند تغییرات در مقررات و استانداردها، کمبودهای تکنولوژیکی، مسائل مربوط به یکپارچگی داده‌ها، عوامل انسانی، عدم همکاری و کنترل‌های حسابرسی ناکافی باشند [۶۲]. استفاده از فناوری اطلاعات در حسابداری منجر به رشد اطلاعات حسابداری پردازش شده است، اما همچنین چالش‌های جدیدی و نیاز به منابع بیشتر برای نگهداری سیستم و حل مسئله را به وجود آورده است [۴۵]. عدم انطباق اطلاعات حسابداری با استانداردهای حسابداری یکی از نقاط ضعف حسابداری محسوب می‌شود [۲۷]. این مسئله به دلیل پارادوکس‌ها و تناقضات در اطلاعات حسابداری بوجود می‌آید [۵۶]. اشکال موجود گزارشگری مالی اغلب قادر به پاسخگویی کامل به نیازهای اطلاعاتی کاربران نیست [۲۳]. ضعف کنترل داخلی بر رفتار نامتقارن هزینه‌های عمومی، اداری و فروش، نتایج نشان می‌دهد که ضعف کنترل داخلی تأثیر معناداری بر رفتار نامتقارن هزینه‌های اداری، عمومی و فروش دارد [۳]. همچنین یک مطالعه دیگر نیز به بررسی تأثیر کیفیت حسابرسی بر رابطه بین ضعف کنترل داخلی و هزینه بدهی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداخته است [۱]. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که نقص در کنترل داخلی یکی از نقاط ضعف حسابداری است [۲۴]. کمبود زمان برای سازمان‌های حسابرسی یک مشکل است، زیرا حسابرسان باید چندین بخش حسابرسی را بررسی کنند که منجر به نظارت بالقوه و ارزیابی‌های ناقص می‌شود [۵۱]. بررسی عوامل کلان اقتصادی می‌تواند کمک کند تا سازمان‌ها بتوانند بهتر درک کنند که چگونه می‌توانند نقاط ضعف حسابداری خود را بهبود بخشند و در نتیجه عملکرد کلی سازمان را ارتقا دهند [۱۷، ۳۸]. تحلیلگران نقش مهمی در

بازارهای سرمایه به عنوان واسطه های اطلاعاتی بین شرکت ها و سرمایه گذاران ایفا می کنند. پژوهش های قبلی نشان داده است که توصیه های تحلیلگران یکی از تاثیرگذارترین عوامل هدایت کننده رفتار سرمایه گذار است [۱۷]. تحلیلگران و سرمایه گذاران برای ارزیابی وضعیت مالی یک شرکت خاص، به شدت به صورت ها و معیارهای عملکرد مالی شرکت ها همراه با سایر منابع اطلاعاتی تکیه می کنند [۱۴،۲۲]. در زمینه بودجه بندی، مشکل اولیه از این واقعیت ناشی می شود که سازمان ها تمایل دارند حداقل تمرکز را به رویکردهای نوین در بودجه بندی اختصاص دهند [۲۳]. بیشتر مطالعات تاکنون در این حوزه بیشتر بر ارزیابی رابطه بین متغیرهای کلان اقتصادی و شاخص های قیمت سهام تمرکز داشته اند و به میزان کمتری به ارتباط متغیرهای کلان اقتصادی و سودهای آتی پرداخته اند. از لحاظ نظری، تاثیر متغیرهای کلان اقتصادی بر قیمت سهام تأیید می کند که سرمایه گذاران، مدیران و گروه های ذینفع از این اطلاعات برای پیش بینی سود شرکت استفاده می کنند [۱۷].

در چارچوب نظری حسابداری، عوامل کلان اقتصادی تأثیر چشم گیری بر کارایی و کیفیت نظام حسابداری دارند. این عوامل می توانند باعث افزایش پیچیدگی در برآورد ارزش منصفانه دارایی ها، کاهش قابلیت پیش بینی درآمدها و تضعیف توان تحلیل گری اطلاعات مالی شوند [۲۲]. نوسانات اقتصادی همچنین موجب افزایش ریسک های مالی و اطلاعاتی می شوند که کیفیت گزارشگری مالی را به چالش می کشد و تحلیل تصمیمات مدیریت را دشوارتر می سازد [۵۶]. در چنین شرایطی ناهماهنگی بین اطلاعات اقتصادی و ساختارهای حسابداری سنتی نمایان تر شده و لزوم بازنگری در سیستم های گزارشگری، کنترل های داخلی و فرآیندهای بودجه بندی را تقویت می کند [۱۷]. افزون بر این فشارهای اقتصادی کلان ممکن است منابع مالی و انسانی واحدهای مالی را محدود کند و مانع از به روزرسانی فناوری ها و اجرای صحیح استانداردها شود. همچنین تداوم شرایط اقتصادی ناپایدار، اهمیت تطابق پذیری ساختار حسابداری با محیط کلان را برجسته کرده و نقش سیاست گذاران مالی در حمایت از ارتقاء سیستم های حسابداری را پررنگ تر می سازد [۳۸].

مروری بر پیشینه پژوهش

دهقانی و همکاران (۱۴۰۲) پژوهشی با عنوان بررسی تاثیر سیاست پولی بر نرخ ارز در شرایط نا اطمینانی و اثرات آن بر ارزش افزوده بخش های اقتصادی در ایران انجام دادند. نتایج نشان داد نوسانات نرخ ارز و عدم قطعیت، تحت تاثیر تصمیمات سیاست پولی، نقش بسزایی در کاهش ارزش افزوده بخش های اقتصادی دارد. نمازی و همکاران (۱۴۰۲) پژوهشی با عنوان بودجه ریزی عملیاتی و کنترل عملکرد در دستگاه های اجرایی ایران با استفاده از ارزیابی متوازن انجام دادند. یافته ها نشان داد که عوامل ساختاری در بودجه ریزی عملیاتی تاثیر مثبتی بر عملکرد نهادهای اجرایی دارند. عوامل زمینه و قدرت مدل در بودجه ریزی عملیاتی تاثیر قابل توجهی بر عملکرد ندارد. عوامل انسانی و سایر عوامل مؤثر در بودجه ریزی عملیاتی تاثیر مثبت و قابل توجهی بر عملکرد دارند. تنانی و نصرتی (۱۴۰۲) پژوهشی با عنوان نوسانات سود و تاخیر در گزارش حسابرسی انجام دادند. نتایج نشان داد که نوسانات بیشتر در تعهدات

منجر به تأخیر طولانی تر گزارش حسابرسی می شود. به طور کلی، یافته ها نشان داد که نوسانات درآمدها و تعهدات به طور قابل توجهی بر روند حسابرسی تأثیر می گذارد و منجر به تاخیر در صدور گزارش های حسابرسی می شود. کریمی (۱۴۰۲) پژوهشی با عنوان عدم شفافیت مالی و کاهش نابرابری درآمد از طریق مالیات: اثرات بر رشد اقتصادی انجام داد. یافته ها حاکی از ارتباط معناداری بین توسعه مالی و نتایج آموزشی در مکزیک است. نتایج حاکی از آن است که بهبود توسعه مالی بر دستاوردهای آموزشی کشور تاثیر مثبتی دارد. به طور خاص، این مطالعه اهمیت ثبات مالی و رشد در ارتقای کیفیت آموزش و ارتقای توسعه سرمایه انسانی را برجسته می کند. شیخی و همکاران (۱۴۰۲) پژوهشی با عنوان ارائه الگوی نقش فناوری های نوظهور در سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی انجام دادند. نتایج بر اهمیت بهره برداری از فناوری های نوین در هماهنگی با سیستم های اطلاعاتی حسابداری مانند فناوری، ارتقاء زیرساخت ها و بهبود سیستم اطلاعات حسابداری تأکید شده و اهمیت حمایت نهادهای نظارتی و مدیریت برای تسهیل فرایند تأسیس تأکید می شود. این مطالعه با تمرکز بر پیامدهای مثبت فناوری، ضرورت پرداختن به عوامل بازدارنده و کاهش پیامدهای منفی را با هدف افزایش دانش و درک در این زمینه پیشنهاد می کند. امیدی فتحکوهی و همکاران (۱۴۰۱) پژوهشی با عنوان بررسی آثار سیاست پولی، کنترل دولتی و تحریم بر سرمایه گذاری در ایران با رویکرد تاب آوری اقتصادی انجام دادند. یافته ها اهمیت سیاست پولی در شکل گیری تصمیمات سرمایه گذاری را برجسته می کند و ضمن تأکید بر تاثیر مخرب کنترل دولتی و تحریم های اقتصادی بر سرمایه گذاری در ایران. این مطالعه بینش ارزشمندی در مورد تعامل سیاست های اقتصادی، مقررات دولتی و تحریم های خارجی بر پویایی سرمایه گذاری در ایران ارائه داد. موسوی مطهر و همکاران (۱۴۰۱) پژوهشی با عنوان تاثیر به کارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر معیارهای عملکرد مالی شرکت ها در ایران انجام دادند. تحقیق نشان داد که تفاوت قابل توجهی در معیارهای سودآوری پس از اجرای IFRS. از جمله بازده دارایی ها، بازده سهام، سود به ازای هر سهم و ارزش دفتری سهام وجود دارد. معیارهای اهرم مالی مانند نسبت بدهی بلند مدت، نسبت پوشش بدهی و نسبت سهام نیز تفاوت های قابل توجهی نشان می دهند. مداح و هرپرور (۱۴۰۰) پژوهشی با عنوان تحلیل تجربی عوامل موثر بر کسری بودجه در ایران با استفاده از روش دیمتل فازی انجام دادند. یافته ها حاکی از آن است که کسری بودجه در ایران تحت تاثیر ترکیبی از عوامل اقتصادی و سیاسی است و بر اهمیت پرداختن به این عوامل برای کاهش اثرات نامطلوب کسری بر ثبات و عملکرد اقتصادی کشور تأکید می کند. عبدی و همکاران (۱۴۰۰) پژوهشی با عنوان نقش هزینه های نمایندگی بر اثر تغییر مدیر مالی و گردش حسابرس بر ضعف کنترل های داخلی انجام دادند. این مطالعه نتایج و نتیجه گیری های مفصلی را بر اساس تحقیقات انجام شده ارائه می دهد. نتیجه کلی مطالعه، روشن کردن رابطه بین عوامل مورد مطالعه و نتیجه خاص، ارائه بینش ارزشمندی برای تحقیقات بیشتر و کاربردهای عملی در این زمینه است. بهبهانی نیا و عسگری (۱۴۰۰) پژوهشی با عنوان مسئولیت پذیری اجتماعی، حاکمیت شرکتی و عدم شفافیت گزارشگری مالی در بورس اوراق بهادار تهران انجام دادند. نتایج نشان داد که مسئولیت اجتماعی باعث کاهش کدورت در گزارشگری مالی می شود. کیفیت حاکمیت شرکتی

رابطه منفی بین مسئولیت اجتماعی و کمرنگ گزارشگری مالی را تعدیل می کند و نشان می دهد که حکمرانی بهتر شدت این ارتباط منفی را کاهش می دهد. علینقی لنگری و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان شناسایی عوامل مؤثر بر موفقیت نظام کنترل داخلی در دستگاه های اجرایی انجام دادند. مؤلفه ها و شاخص ها به سه دسته عوامل فردی، سازمانی و محیطی طبقه بندی شدند و مدل سه بعدی برای تجزیه و تحلیل شکل گرفتند. موفقیت سیستم های کنترل داخلی در بخش دولتی تحت تاثیر سه دسته اصلی عوامل سازمانی، فردی و محیطی است که هر بعد نقش مهمی در موفقیت سیستم های کنترل داخلی ایفا می کند. جوکار و همکاران (۱۳۹۸) پژوهشی با عنوان بررسی وجود نقطه بحرانی تورم و سطح بهینه مدیریت سرمایه در گردش و تاثیر آن بر عملکرد مالی بنگاه های اقتصادی انجام دادند. یافته های تحقیق حاکی از وجود رابطه غیر خطی و معکوس بین تورم و عملکرد مالی است که حاکی از آن بود که با افزایش تورم، عملکرد مالی شرکت ها در ابتدا افزایش می یابد. این نتایج بر اهمیت تصمیمات مدیریت مالی استراتژیک به ویژه در مدیریت تورم و سرمایه در گردش برای ارتقای عملکرد مالی کلی و پایداری شرکت ها تأکید می کند.

بوچکاروا و همکاران^۱ (۲۰۲۳) به پژوهشی با عنوان تراز بودجه، درآمد، هزینه ها و کسری بودجه: یک ویژگی اقتصادی و حقوقی جامع پرداختند. نتایج نشان داد طبقه بندی های مختلفی از کسری بودجه را بر اساس معیارهای مختلف بسته به علت بروز (اضطراری، بحرانی، ضد بحرانی، کسری بین بودجه ای)، بسته به محتوای اقتصادی و جهت تاثیر (فعال و منفعل)، بسته به درجه همبستگی کسری بودجه با نرخ بیکاری (ساختاری و چرخشی) و غیره وجود دارد. لورنزونی و ورنینگ^۲ (۲۰۲۳) به پژوهشی با عنوان تورم تضاد است پرداختند. این مطالعه تأکید نمود که تورم ناشی از اهداف ناسازگار بر قیمت های نسبی است، که عوامل کنترل جزئی دارند و منجر به تعدیل قیمت ها برای تاثیر بر قیمت های نسبی می شود و در نهایت منجر به تورم می شود. این مطالعه استدلال کرد که تعارض بر سر قیمت های نسبی، همراه با سختی های اسمی، منجر به سطح متناهی تورم می شود و اهمیت تعارض در شکل گیری پویایی تورم را نشان داد. برنانکه و بلانچارد^۳ (۲۰۲۳) به پژوهشی با عنوان چه چیزی باعث تورم دوران همه گیر ایالات متحده شد؟ پرداختند. این تحقیق بینش را در مورد پویایی تورم در دوران همه گیر ایالات متحده ارائه داد و تاثیر شوک های قیمتی، اثرات جبران و انتظارات تورم بر نرخ کلی تورم را برجسته کرد. این نتایج پیامدهای ارزشمندی برای درک عوامل مؤثر بر تورم در دوره همه گیر ارائه داد. جمیل و همکاران^۴ (۲۰۲۳) به پژوهشی با عنوان بررسی بین فرهنگی متغیرهای کلان و تاثیر آن بر نرخ ارز پرداختند. نرخ ارز تاثیر قابل توجهی بر عوامل مختلف اقتصادی مانند سرمایه گذاری مستقیم، تراز تجاری، تراز پرداخت،

¹ Bochkareva

² Lorenzoni & Werning

³ Bernanke & Blanchard

⁴ Jamil et al.

تولید و اشتغال دارند. دژالو و همکاران^۱ (۲۰۲۳) به پژوهشی با عنوان تاثیر بدهی های خارجی بر ارزش صادرات و واردات، نرخ ارز روپیه و نرخ تورم پرداختند. پژوهش نشان داد کلیه متغیرهای صادرات، واردات، نرخ ارز و تورم تاثیر همزمان معناداری بر بدهی خارجی دارند. مشخص شد تورم تاثیر منفی و ناچیز بر بدهی خارجی در دوران پس از اصلاحات اندونزی دارد. نتایج نشان داد که تورم تاثیر قابل توجهی بر بدهی خارجی نداشته است. نگوین و همکاران^۲ (۲۰۲۳) به پژوهشی با عنوان تاثیر کنترل داخلی بر کیفیت حسابداری اطلاعات در شرکت های فهرست شده در بازار بورس ویتنام پرداختند. مشخص شد که عوامل کنترل داخلی تاثیر مثبتی بر سودمندی اطلاعات حسابداری دارند و متغیر محیط کنترل بیشترین تاثیر را نشان می دهد و سپس متغیر فعالیت نظارت را نشان می دهد. بولهاگا و همکاران^۳ (۲۰۲۳) به پژوهشی با عنوان رتبه بندی های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی و شرکت عملکرد: نقش تعدیل کننده کیفیت کنترل داخلی پرداختند. این مطالعه نشان داد که نقاط ضعف کنترل داخلی عملکرد مالی را بهبود می بخشد، در حالی که مسئولیت اجتماعی شرکتی تاثیر مثبت آماری بر عملکرد مالی دارد. با این حال، تعامل بین کنترل داخلی و مسئولیت اجتماعی شرکتی تاثیر منفی و شدیدی بر عملکرد مالی دارد.

تران^۴ (۲۰۲۲) به پژوهشی با عنوان آیا تراز بودجه ای بهینه برای بهبود رشد اقتصادی وجود دارد؟ شواهد تجربی از کشورهای آسیایی پرداخت. نتایج نشان دهنده تاثیر مثبت تراز بودجه بر رشد اقتصادی بود. این مطالعه نشان داد که حفظ سطح پایین کسری بودجه ملی به رشد اقتصادی بیشتر در آسیا کمک می کند.

لی^۵ (۲۰۲۲) به پژوهشی با عنوان شوک های خارجی و تعادل بودجه در یک اقتصاد باز کوچک در مالزی پرداختند. یافته ها بر اهمیت تلفیق شوک های خارجی در برنامه ریزی بودجه برای کاهش کسری بودجه ماندگار در اقتصادهای کوچک باز تاکید کرد و نشان داد که سیاستگذاران باید این عوامل را برای اطمینان از پایداری بدهی و ثبات اقتصادی در نظر بگیرند. کریر اسوالو^۶ (۲۰۲۲) به پژوهشی با عنوان هزینه حمل و نقل و تورم پرداخت. این مطالعه نشان داد افزایش یک انحراف استاندارد در هزینه های حمل و نقل جهانی منجر به افزایش تورم داخلی می شود. نتایج نشان داد که افزایش هزینه حمل و نقل منجر به افزایش قابل توجه و پایدار تورم سراسری می شود.

دوروفیف^۷ (۲۰۲۲) به پژوهشی با عنوان روابط متقابل بین نابرابری درآمد و پایداری رشد اقتصادی: تضادهای تحقیقات تجربی و نتایج جدید پرداخت. این تحقیق تأیید کرد که سطح نابرابری درآمد تاثیر آن بر رشد اقتصادی را تعیین می کند، با افزایش نابرابری درآمد باعث رشد اقتصادی در کشورهایی با

¹ Djalo et al.

² Nguyen et al.

³ Boulhaga et al.

⁴ Tran

⁵ Lee

⁶ Castanho Silva

⁷ Dorofeev

سطح نابرابری پایین و بالعکس می شود. گوروسکی و همکاران^۱ (۲۰۲۲) به پژوهشی با عنوان تاثیر یک استاندارد جدید حسابداری بر دارایی ها، بدهی ها و اهرم شرکت ها: شواهدی از صنعت انرژی پرداختند. این مطالعه نشان داد که شناخت دارایی ها و بدهی ها در ترازنامه تحت استاندارد جدید به طور قابل توجهی بر وضعیت مالی شرکت های مورد بررسی تاثیر گذاشته است، همان طور که در صورت های مالی آن ها منعکس شده است. ساپوترا^۲ (۲۰۲۲) به پژوهشی با عنوان تجزیه و تحلیل کل بدهی، درآمد و سود خالص بر روی قیمت سهام از شرکت های مواد غذایی پرداخت. نتایج نشان داد سود خالص تاثیر مثبت و قابل توجهی بر قیمت سهام نشان می دهد و به این معنی است که سود خالص نقش مهمی در تاثیرگذاری بر قیمت سهام دارد. نتیجه این که مجموع بدهی و سود خالص از عوامل مؤثر بر قیمت سهام در مقایسه با درآمد هستند. وانگ و همکاران^۳ (۲۰۲۲) به پژوهشی با عنوان شفافیت در فناوری متقاعد کننده، فناوری عمیق و بازاریابی آنلاین: تسهیل تصمیم گیری آگاهانه کاربران و پیامدهای عملی پرداختند. عدم شفافیت می تواند کاربران را در معرض خطرات مرتبط با فناوری قرار دهد و مانع توانایی آن ها در انتخاب آگاهانه شود. این مطالعه راه حل های بالقوه برای افزایش شفافیت، از جمله تجسم اطلاعات و رویکرد شخصی و انسان محور را پیشنهاد می کند. عبدالله^۴ (۲۰۲۱) به پژوهشی با عنوان بینش های جدید برای بررسی تاثیر مکانیسم های کنترل داخلی بر عملکرد شرکت: مطالعه ای در عمان پرداختند. این مطالعه نشان داد که مالکیت خارجی و مالکیت مدیریتی بر سهم بازار تاثیر مثبت گذاشته است، که نشان دهنده عملکرد مالی شرکت است. علاوه بر این، اندازه شرکت تاثیر مثبتی بر عملکرد داشت، در حالی که نوع صنعت تاثیر منفی داشت. المشهدانی^۵ (۲۰۲۱) به پژوهشی با عنوان مکانیسم های کنترل داخلی، مسئولیت اجتماعی، و سودآوری: یک بحث پرداختند. این مطالعه بر تاثیر مکانیسم های کنترل داخلی و مسئولیت اجتماعی شرکت ها بر عملکرد مالی شرکت تمرکز دارد. مکانیسم های کنترل داخلی به عنوان روش ها، ساختار و فرآیندهای یک شرکت تعریف می شوند که امور شرکت را مدیریت و هدایت می کنند.

روش پژوهش

این پژوهش برحسب نحوه گردآوری داده ها، توصیفی-تحلیلی می باشد و همچنین از نظر رویکرد پژوهش استقرایی-قیاسی می باشد. مصاحبه با ۱۵ نفر افراد خبره آگاه در حوزه حسابداری و اقتصاد و اساتید دانشگاه رشته حسابداری به صورت هدفمند انجام شد و مصاحبه آن قدر ادامه پیدا نمود تا در مصاحبه ۱۲ نفر اشباع نظری حاصل گردید. با استفاده از مطالعه اسنادی (مطالعه کتاب ها، مقالات و تحقیقات مرتبط) سوالات اولیه مصاحبه شکل گرفت. بعد از فراهم کردن متن نوشتاری جواب های مشارکت کنندگان، روند بررسی محتوای آشکار و پنهان اطلاعات گردآوری شده از بیانات و نوشته ها شروع شد.

¹ Górowski et al.

² Saputra

³ Wang et al.

⁴ Alabdullah

⁵ Almashhadani

هدف این فرایند شناسایی عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری با رویکرد کیفی بود. جهت تحلیل متن مصاحبه ها از روش تحلیل استراوس و کوربین (۲۰۰۶) به کمک نرم افزار MAXQDA استفاده شد.

یافته های پژوهش

مشخصات مصاحبه شوندگان در جدول ۱ ارائه شده است:

جدول ۱. مشخصات مصاحبه شوندگان

کدمصاحبه شونده	سمت مصاحبه شونده	تحصیلات	سابقه کار	سن	جنسیت
۱	عضو هیئت علمی و استاد تمام	دکترا	۲۹ سال	۵۸	مرد
۲	حسابرس معتمد بورس	دکترا	۱۶ سال	۴۵	مرد
۳	عضو انجمن حسابداران خبره ایران	دانشجوی دکتری	۳۲ سال	۵۵	مرد
۴	عضو هیات علمی دانشگاه	دکترا	۱۳ سال	۴۰	مرد
۵	عضو انجمن حسابداران خبره ایران	دکترا	۲۵ سال	۵۱	مرد
۶	عضو هیات علمی دانشگاه	دکترا	۱۶ سال	۳۵	مرد
۷	عضو هیات علمی دانشگاه	دکترا	۹ سال	۴۵	زن
۸	حسابرس معتمد بورس	دکترا	۲۷ سال	۵۴	مرد
۹	حسابرس معتمد بورس	دکترا	۳۵ سال	۶۳	مرد
۱۰	مدیر عامل شرکت حسابداری	دکترا	۲۲ سال	۵۰	مرد
۱۱	حسابدار شرکت خدمات حسابداری ازتا	کارشناسی ارشد	۲۶ سال	۵۵	مرد
۱۲	مدیرعامل شرکت حسابداری و مالیاتی	دکترا	۲۸ سال	۵۶	مرد

۱۳	حسابرس معتمد بورس	دکتر	۲۵ سال	۵۵	مرد
۱۴	عضو هیات علمی دانشگاه	دکتر	۱۱ سال	۴۳	مرد
۱۵	عضو هیات علمی دانشگاه	دکتر	۸ سال	۴۱	مرد

برای تجزیه و تحلیل داده ها متن مصاحبه های تایپ شده در نرم افزار **Word** به نرم افزار مکس کیو دی ای منتقل شده و مصاحبه کدگذاری گردید. با انجام ۱۵ مصاحبه در مصاحبه ۱۳ به اشباع رسید و در مجموع ۲۱۳ کد باز اولیه به دست آمد. بعد از حذف کدهای تکراری و ادغام کدهای مشابه تعداد ۱۱۸ کد باز نهایی استخراج شد.

کدگذاری محوری، مرحله دوم تجزیه و تحلیل در نظریه پردازی داده بنیاد است. هدف از این مرحله برقراری رابطه بین طبقه های تولید شده در مرحله کدگذاری باز است. در کدگذاری محوری، کدهای باز به طور نظام مند دسته بندی شدند. با این حال، این ها هنوز مقوله های اصلی نیستند که در نهایت برای تشکیل یک آرایش نظری بزرگ تر یکپارچه شوند، به طوری که نتایج تحقیق، شکل نظریه پیدا کنند کدگذاری انتخابی فرآیند یکپارچه سازی و بهبود کدهای محوری است. فرآیند یکپارچه سازی و بهبود بخشی نظریه در کدگذاری انتخابی از طریق فرآیند دسته بندی از طریق یادداشت های شخصی در خصوص ایده های نظری است. در این تحقیق ۱۵ کد محوری و ۶ کد انتخابی دسته بندی شدند.

جدول ۲. کدهای محوری و انتخابی

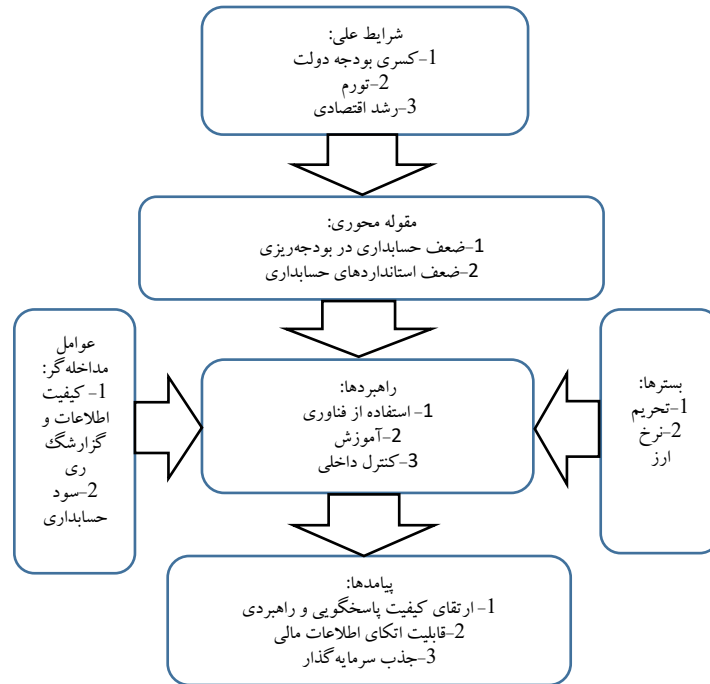
کد انتخابی	کد محوری	کد باز
عوامل علی	کسری بودجه دولت	کاهش درآمد دولت
		چسبندگی هزینه های دولت
		رکود اقتصادی و کاهش درآمدهای نفتی
		فشار گروه های سیاسی
		چاپ پول و افزایش نقدینگی مردم
		تولید ناخالص داخلی پایین
		نرخ تورم
		قدرت دولت (ساختار سیاسی دولت بر نظام های پارلمانی و ریاستی)
		ناکارآمدی در فرآیند نظام بودجه ریزی و مراحل تخصیص بودجه
		شکاف تولید
		کاهش درآمدهای مالیاتی

رشد نامتوازن بخش‌های مختلف اقتصاد در ایران	تورم	
فشار هزینه (افزایش دستمزد، افزایش نهاده‌های تولید و ...)		
عرضه پول		
افزایش نرخ ارز		
قیمت نسبی کالاهای وارداتی		
نرخ بهره		
حذف صفر از پول ملی		
عدم انضباط مالی دولت		
بالا بودن هزینه‌های تولید در کشور		
انتظارات تورمی		
فساد اقتصادی		
کنترل نقدینگی		
منابع طبیعی مانند نفت و ذخایر معدنی	رشد اقتصادی	
فقر		
شاخص قیمت مسکن یا اجاره بها		
حجم اعتبارات		
سیاست‌گذاری جهت تقویت عوامل کلان اقتصادی		
اقتصاد باید اصل ۴۴ قانون اساسی به شکل محتوایی اجرا کند	ضعف استاندارد حسابداری	مقوله محوری
روش پذیرش اجباری یا داوطلبانه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS)		
هماهنگی استانداردها با قوانین کشور		
مکانیزم حاکمیت شرکتی / ساختار حاکمیت شرکتی		
تجدید نظر در استاندارد با توجه به شرایط روز		
کیفیت بکارگیری استانداردهای حسابداری توسط حسابداران و مدیران مالی		
کیفیت حسابرسی		
ضعف نظام برنامه‌ریزی		
پیش‌بینی خوش‌بینانه درآمدها و کسری بودجه مستمر		
تصویب بودجه نامتعادل		
توزیع غیراقتصادی یارانه‌ها		
مصرف غیرکارایی منابع		

دستمزدها	ضعف در بودجه ریزی	راهبردها
ساختار اداری ناکارآمد		
نظام کنترلی ضعیف		
ناکارآمدی نظام مالیاتی		
گزارشگری مالی ضعیف و شفافیت پایین		
ضعف نظام پاسخگویی		
کفایت رسیدگی های دیوان محاسبات و حسابرسی		
هوش مصنوعی	استفاده از فناوری	
هزینه فناوری اطلاعات		
بهبود سیستم اطلاعات حسابداری		
دانش کارکنان		
ریسک فناوری اطلاعات		
ارتقا زیر ساخت ها		
گسترش IT در حوزه حسابداری و هوش مصنوعی		
آموزش های حرفه ای	آموزش	
آموزش دانشگاهی		
انطباق با سیاست ها و رویه های تعیین شده	کنترل داخلی	
عامل سیاسی		
وجود نظارت کافی		
عدم توانایی شناسایی دارایی هایی مانند منابع انسانی		
منفعت طلبی و عدم نظارت کافی روی مدیران		
جلوگیری از اشتباهات انسانی چون بی دقتی، حواس پرتی، اشتباهات قضاوتی و سوء تفاهم در دستورالعمل ها		
جلوگیری از دستکاری های مدیریت در مورد معاملات یا برآوردها		
قضاوت های مورد نیاز در تهیه صورت های مالی		
ویژگی های شخصیتی مدیران		
ضعف در محاسبه افزایش ارزش تحقق نیافته دارایی ها در یک دوره زمانی مشخص		سود حسابداری
ضعف در مقایسه اقلام با تکیه بر اصل بهای تاریخی		
دستوری بودن قیمت گذاری		
صورت سود و زیان تجمیعی		

پایداری سود	کیفیت اطلاعات و گزارشگری	
ضریب واکنشی سود		
مدیریت سود		
هموار سازی سود		
شناسایی سود و زیان تسعیر ارز		
شفافیت داده‌های مالی		
عدم گزارشگری به موقع		
کیفیت گزارشگری مالی		
قدرت پیش بینی کنندگی اطلاعات		
تحریم بانک ها و نهادهای مالی	تحریم	بسترها
تحریم شبکه انتقال الکترونیکی پیام های مالی بین بانکی (سوئیفت)		
تحریم طلا و فلزات گران بها		
تحریم تأمین مالی و سرمایه‌گذاری		
تحریم سرمایه‌گذاری در صنایع نفت و گاز ایران و تأمین مالی آن		
تحریم خرید و فروش نفت خام، میعانات گازی و فراورده‌های نفتی		
تحریم صادرات تجهیزات و فناوری به ایران		
تحریم صادرات فراورده‌های پالایشی و بنزین به ایران		
تحریم ارزی		
تحریم های تعامل و داد و ستد و توقیف اموال و دارایی افراد و سازمان ها		
تحریم های دانش و تکنولوژی		
تحریم شرکتهای کشتیرانی		
تحریم مالی و بانکی برای تراکنشهای مربوط به صنعت خودرو		
تحریم ارائه خدمات بیمه‌ای برای حمل و نقل دریایی		
تحریم تأمین مواد اولیه و قطعات مورد نیاز صنعت خودروسازی		
تحریم صادرات محصولات پتروشیمی		
نرخ جهانی طلا	نرخ ارز	
نرخ بهره		
نرخ مالیات		
قیمت نفت		
اشتغال		

نوسانات نرخ ارز		
صادرات و واردات		
نرخ تورم		
گردش کار سریع تر	ارتقای کیفیت پاسخگویی و راهبری	پیامدها
افزایش دقت داده‌ها		
کاهش هزینه		
تجزیه و تحلیل جامع		
امنیت بهتر		
بازیابی سریع تر داده‌ها	قابلیت اتکای اطلاعات مالی	پیامدها
گزارش های مکملی وجود داشته باشند مثل ترازنامه تعدیل شده		
اطلاعات مربوط		
اطلاعات قابل اتکا		
اطلاعات قابل مقایسه		
مالکیت دولتی شرکت‌ها	جذب سرمایه گذار	پیامدها
ارتقای کارایی و اثربخشی در گزارشگری مالی		
تصمیم‌گیری بهتر		
عوارض گمرکی		
عوارض واردات		
بازار سرمایه یک بازار کارایی نیست		
اعتماد عمومی		

شکل ۱. مدل پارادایمی عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری

بحث و نتیجه گیری

به طور کلی هدف از این پژوهش شناسایی عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری با رویکرد کیفی است. از این رو چارچوب کلی این پژوهش در راستای تبیین این موضوع به شکل اصولی و نظام مند بوده است. شرایط علی عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری شامل کسری بودجه دولت، تورم و رشد اقتصادی است. کسری بودجه دولت یکی از مهم‌ترین عوامل کلان اقتصادی است که اثرات گسترده‌ای بر حسابداری دارد. کاهش درآمد دولت باعث افزایش فشار بر بودجه‌های دولتی و کاهش تخصیص منابع مالی به بخش‌های مختلف می‌شود. این موضوع می‌تواند به تأخیر در پرداخت‌ها و کاهش دقت در گزارش‌های مالی منجر شود. چسبندگی هزینه‌ها باعث افزایش کسری بودجه و نیاز به تأمین منابع مالی از طریق استقراض یا چاپ پول می‌شود. این موضوع

باعث پیچیدگی در مدیریت مالی و حسابداری دولت می‌شود. افزایش نقدینگی باعث کاهش ارزش واقعی پول و ایجاد نوسانات قیمتی می‌شود. تولید ناخالص داخلی پایین باعث کاهش درآمدهای مالیاتی و افزایش کسری بودجه می‌شود. تورم یک پدیده اقتصادی پیچیده است که اثرات گسترده‌ای بر بخش‌های مختلف اقتصادی و از جمله حسابداری دارد. نتایج به دست آمده در این بعد با نتایج به دست آمده از تحقیقات

جوکار و همکاران (۱۳۹۸)، کریر اسوالو (۲۰۲۲)، رنانکه و بلانچارد (۲۰۲۳)، لورنزونی و ورنینگ (۲۰۲۳) هم خوانی دارد.

مقوله محوری عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری شامل ضعف حسابداری در بودجه ریزی و ضعف استانداردهای حسابداری است. برای بررسی تاثیر عوامل کلان اقتصادی بر نقاط ضعف حسابداری شناخت ضعف استاندارد حسابداری لازم است. اگر استانداردهای حسابداری ملی با شرایط محیطی کسب و کار تطابق نداشته باشند، این می‌تواند منجر به ارائه اطلاعات نادرست یا ناقص در گزارش‌های مالی شود. این امر می‌تواند باعث کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران و دیگر ذینفعان به اطلاعات مالی ارائه شده توسط شرکت‌ها شود. مغایرت بین استانداردهای حسابداری و قوانین مالیاتی می‌تواند منجر به سردرگمی و ناهماهنگی در تهیه گزارش‌های مالی شود. اگر معیارهای عملکرد مالی با استانداردهای حسابداری و شرایط محیطی تطابق نداشته باشند، این می‌تواند منجر به ارائه اطلاعات نادرست در مورد عملکرد مالی شرکت شود. در نتیجه، تصمیم‌گیری‌های مدیریتی ممکن است بر اساس اطلاعات ناقص یا نادرست صورت گیرد که می‌تواند به کاهش بهره‌وری و کارایی شرکت منجر شود. نتایج به دست آمده در این بعد با نتایج به دست آمده از تحقیقات مداح و هرپرور (۱۴۰۰)، نمازی و همکاران (۱۴۰۲)، لی (۲۰۲۲)، ران (۲۰۲۲)، بوچکاروا و همکاران (۲۰۲۳) هم خوانی دارد.

راهبردها عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری شامل راهبردها استفاده از فناوری، کنترل داخلی و آموزش است. استفاده از فناوری یکی از راهبردهای کلیدی برای بهبود حسابداری است. هوش مصنوعی می‌تواند دقت گزارش‌های مالی را افزایش دهد و خطاهای انسانی را کاهش دهد. با خودکارسازی فرآیندهای تکراری، زمان بیشتری برای انجام وظایف پیچیده و تحلیل‌های استراتژیک فراهم می‌شود. هوش مصنوعی می‌تواند الگوهای غیرعادی و نشانه‌های تقلب را شناسایی کرده و به‌طور مؤثرتر با فساد مالی مقابله کند. سرمایه‌گذاری در فناوری اطلاعات می‌تواند به بهبود کارایی و سرعت فرآیندهای حسابداری منجر شود. آموزش یکی از راهبردهای مهم برای بهبود حسابداری است که شامل آموزش حرفه‌ای و آموزش دانشگاهی می‌شود. نتایج به دست آمده در این بعد با نتایج به دست آمده از تحقیقات علینقی لنگری و همکاران (۱۳۹۹)، امیدی فتحکوهی و همکاران (۱۴۰۱)، المشهدانی (۲۰۲۱)، عبدالله (۲۰۲۱)، نگوین و همکاران (۲۰۲۳)، بوله‌گا و همکاران (۲۰۲۳) هم خوانی دارد.

از عوامل مداخله‌گر در مدل پارادایمی عوامل کلان اقتصادی که موثر بر نقاط ضعف حسابداری تمرکز بر سود حسابداری و کیفیت اطلاعات و گزارشگری است. عدم صحیح محاسبه افزایش ارزش تحقق نیافته دارایی‌ها می‌تواند منجر به نقاط ضعف حسابداری شود، مانند ارزش گرفته نشده یا زیاد محاسبه شده برای این دارایی‌ها که باعث افزایش خطاها و نادرستی در گزارش‌های مالی می‌شود. استفاده از اصل بهای تاریخی ممکن است باعث عدم تطابق گزارش‌های مالی با وضعیت واقعی باشد، به‌خصوص زمانی که ارزش دارایی‌ها با سررسید زمانی تغییر کند، که این می‌تواند به نقاط ضعف حسابداری منجر شود. نتایج به دست آمده در این بعد با نتایج به دست آمده از تحقیقات بهبهانی نیا و عسگری (۱۴۰۰)، تنانی و نصرتی (۱۴۰۲)، کریمی (۱۴۰۲)، گوروسکی و همکاران (۲۰۲۲)، ساپوترا (۲۰۲۲) هم خوانی دارد.

از عوامل بسترها در مدل پارادایمی عوامل کلان اقتصادی که موثر بر نقاط ضعف حسابداری تمرکز بر تحریم و نرخ ارز است. شرکت‌ها نمی‌توانند به راحتی از طریق بانک‌های تحریم شده به خدمات مالی و تسویه حساب‌های بین‌المللی دسترسی پیدا کنند. در شرایط تحریم، شرکت‌ها برای دور زدن محدودیت‌ها ممکن است به روش‌های غیررسمی مانند نقل و انتقالات غیرمستقیم مالی یا استفاده از واسطه‌ها روی آورند. این روش‌ها اطلاعات مالی را پیچیده‌تر و کمتر شفاف می‌کند و می‌تواند به گزارشگری نادرست و تحریف اطلاعات منجر شود. بدون دسترسی به سوئیت، شرکت‌ها برای انجام تراکنش‌های مالی باید به کانال‌های غیررسمی و پیچیده‌تر متکی شوند. این امر باعث می‌شود که کنترل‌های داخلی، از جمله نظارت بر جریان‌های مالی و انطباق با قوانین حسابداری، دشوارتر شود. نتایج به دست آمده در این بعد با نتایج به دست آمده از تحقیقات دهقانی و همکاران (۱۴۰۲)، دوروفیف (۲۰۲۲)، جمیل و همکاران (۲۰۲۳) هم خوانی دارد.

از عوامل پیامدها در مدل پارادایمی عوامل کلان اقتصادی که موثر بر نقاط ضعف حسابداری تمرکز بر ارتقای کیفیت پاسخگویی، قابلیت اتکای اطلاعات مالی و جذب سرمایه گذار است. گردش کار سریع‌تر می‌تواند بهبود قابلیت اطمینان و دقت اطلاعات حسابداری را ایجاد کند. این می‌تواند از نقاط ضعفی مانند تأخیر در ارائه گزارش‌های مالی یا خطاهای محاسباتی که می‌تواند منجر به تصمیمات نادرست شود، جلوگیری کند. افزایش دقت داده‌ها می‌تواند بهبود قابلیت اعتماد و صحت گزارش‌های مالی را تضمین کند. خطاها و نقص‌های داده‌ای که ممکن است به عدم قابل اعتمادی گزارش‌های مالی منجر شوند، با اقداماتی برای افزایش دقت داده‌ها کاهش می‌یابند. صورت‌های مالی قابل درک می‌توانند بهبود قابلیت تفسیر و درک اطلاعات مالی را فراهم کنند. این امر می‌تواند از نقاط ضعفی مانند تفسیر نادرست اطلاعات، ناپایداری در ارائه گزارش‌های مالی و دشواری در ارزیابی وضعیت مالی جلوگیری کند. نتایج به دست آمده در این بعد با نتایج به دست آمده از تحقیقات بهبهانی نیا و عسگری (۱۴۰۰)، تنانی و نصرتی (۱۴۰۲)، کریمی (۱۴۰۲)، گوروسکی و همکاران (۲۰۲۲)، ساپوترا (۲۰۲۲) هم خوانی دارد.

پیشنهاد‌های کاربردی عوامل کلان اقتصادی موثر بر نقاط ضعف حسابداری ارائه می‌شود: در مورد کاهش درآمد دولت اصلاح و بهبود سیستم مالیاتی، افزایش کارایی در جمع‌آوری مالیات و کاهش فرار مالیاتی پیشنهاد می‌شود. همچنین، تشویق سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی از طریق ارائه مشوق‌های مالیاتی و تسهیلات مالی باید در دستور کار قرار گیرد. پیشنهاد در مورد چسبندگی هزینه‌های دولت به واسطه بهینه‌سازی هزینه‌ها از طریق تحلیل دقیق و هدفمند هزینه‌های دولت، کاهش هزینه‌های غیرضروری، افزایش شفافیت در مصرف بودجه‌های دولتی و اجرای سیستم‌های حسابرسی داخلی قوی و مستقل امکان پذیر است.

توسعه پایه مالیاتی از طریق شناسایی و ثبت مشاغل و فعالیت‌های اقتصادی جدید، بهبود سیستم جمع‌آوری مالیات، کاهش فرار مالیاتی، همچنین، تشویق به رعایت قوانین مالیاتی از طریق ارائه مشوق‌ها و تخفیف‌های مالیاتی به مودیان منضبط باید در نظر گرفته شود.

تحلیل و ارزیابی دقیق اثرات تغییرات قیمت کالاهای وارداتی بر هزینه‌ها و سودآوری شرکت‌ها و استفاده از استراتژی‌های تأمین کالا متنوع و کاهش وابستگی به منابع وارداتی گران باید در دستور کار قرار گیرد. پایش مستمر سیاست‌های پولی و مالی دولت و تحلیل اثرات آن بر اقتصاد شرکت‌ها و استفاده از تحلیل‌های حساسیت برای پیش‌بینی اثرات تغییرات سیاست‌های پولی بر وضعیت مالی شرکت‌ها باید ایجاد شود. تقویت سیستم‌های کنترل داخلی و اجرای مکانیزم‌های شفافیت و حسابرسی مستقل و ترویج فرهنگ اخلاقی و پایبندی به اصول حاکمیت شرکتی و افزایش شفافیت در گزارش‌دهی مالی لازم و ضروری است. بازنگری و بازبینی استانداردهای حسابداری به منظور افزایش انعطاف‌پذیری و تطبیق با شرایط متغیر کسب و کار و استفاده از رویکردهای مدرن در حسابداری که امکان انعطاف بیشتر را از طریق ترویج فرهنگ نوآوری و انعطاف‌پذیری در میان حسابداران و مدیران مالی فراهم می‌کنند. توسعه و پیاده‌سازی معیارهای عملکرد مالی که با استانداردهای حسابداری و شرایط محیطی کسب و کار هماهنگ باشند. استفاده از ابزارها و نرم‌افزارهای تحلیل عملکرد مالی برای ارزیابی دقیق‌تر و موثرتر عملکرد شرکت‌ها و همچنین، آموزش حسابداران و مدیران مالی در خصوص استفاده از این معیارها برای بهبود عملکرد مالی بسیار حیاتی است. تقویت سیستم‌های کنترل داخلی و اجرای ممیزی‌های دوره‌ای برای شناسایی و رفع نقاط ضعف کنترلی و آموزش و توسعه مهارت‌های کنترل داخلی در میان کارکنان و استفاده از ابزارهای نوین مدیریت ریسک پیشنهاد می‌شود.

ارتقاء نرم‌افزارهای حسابداری به نسخه‌های مدرن و پیشرفته که قابلیت‌های بیشتری در تحلیل و گزارش‌دهی دارند. یکپارچه‌سازی سیستم‌های اطلاعات حسابداری با سایر سیستم‌های مدیریتی و عملیاتی شرکت و آموزش مستمر کارکنان در استفاده از این سیستم‌ها و به‌روزرسانی مداوم نرم‌افزارها برای تطبیق با تغییرات قانونی و محیطی اهمیت بسزایی دارد.

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های فناوری اطلاعات مانند شبکه‌های ارتباطی، سرورها، و مراکز داده و پیاده‌سازی سیستم‌های پشتیبان‌گیری و بازیابی اطلاعات برای اطمینان از حفظ و امنیت داده‌های حسابداری باید در دستور کار قرار گیرد. همچنین به‌روزرسانی تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری به منظور افزایش سرعت و کارایی سیستم‌ها مهم و حیاتی است.

تدوین و مستندسازی سیاست‌ها و رویه‌های سازمانی به صورت دقیق و جامع و ارائه آموزش‌های لازم به کارکنان در خصوص این سیاست‌ها و رویه‌ها و اطمینان از آگاهی کامل آنان از طریق ایجاد سیستم‌های نظارت و ارزیابی منظم برای اطمینان از انطباق با سیاست‌ها و رویه‌ها پیشنهاد می‌شود. تدوین و اجرای سیاست‌های مبارزه با فساد و تقلب، ایجاد مکانیزم‌های گزارش‌دهی ناشناس برای گزارش دادن موارد تخلف و برگزاری دوره‌های آموزشی در خصوص آگاهی از مسائل اخلاقی و تقلب برای کارکنان و اعمال مجازات‌های سخت‌گیرانه برای موارد تقلب و تبانی در دستور کار قرار گیرد.

تغییرات پایایی و ناپایداری در شاخص‌های کلان اقتصادی مانند نرخ تورم، نرخ ارز و سیاست‌های مالی، تحلیل دقیق اثرگذاری این عوامل را بر نقاط ضعف حسابداری با چالش مواجه می‌سازد. از این رو به

پژوهشگران آتی پیشنهاد می شود در تحقیقات بعدی از روش‌های داده‌کاوی برای بررسی تأثیر مستقیم و غیرمستقیم عوامل کلان اقتصادی بر ضعف‌های حسابداری استفاده شود.

فهرست منابع

۱. افضل نیا، سیدحسن. (۱۳۹۸). "بررسی تاثیر کیفیت حسابداری بر رابطه بین ضعف کنترل داخلی و هزینه بدهی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران". **چشم انداز حسابداری و مدیریت**، ۲(۱۲)، ۴۴-۳۲.
۲. امیدی فتحکوهی، طاهره، عزتی، مرتضی، حسن زاده، رقیه. (۱۴۰۱). "بررسی آثار سیاست پولی، کنترل دولتی و تحریم بر سرمایه‌گذاری در ایران با رویکرد تاب‌آوری اقتصادی". **سیاست‌های راهبردی و کلان**، ۱۰(۳۷)، ۱۳۰-۹۸.
۳. برندک، سجاد، محمدی، فروزان. (۱۳۹۸). "تاثیر ضعف کنترل داخلی بر رفتار نامتقارن هزینه‌های عمومی، اداری و فروش". **چشم انداز حسابداری و مدیریت**، ۲(۱۷)، ۵۳-۳۸.
۴. بهبهانی نیا، پریسا سادات، عسگری، نرگس. (۱۴۰۰). "مسئولیت‌پذیری اجتماعی، حاکمیت شرکتی و عدم شفافیت گزارشگری مالی در بورس اوراق بهادار تهران". **پژوهش‌های تجربی حسابداری**، ۱۱(۴)، ۷۶-۵۵.
۵. تنانی، محسن، نصرتی، سعید. (۱۴۰۲). "نوسانات سود و تاخیر در گزارش حسابداری". **مطالعات حسابداری و حسابرسی**، ۱۲(۴۵)، ۱۲۴-۱۰۵.
۶. جوکار، حسین، دانشی، وحید، بهارمقدم، مهدی. (۱۳۹۸). "بررسی وجود نقطه بحرانی تورم و سطح بهینه مدیریت سرمایه در گردش و تاثیر آن بر عملکرد مالی بنگاههای اقتصادی". **نشریه پژوهش‌های حسابداری مالی**، ۱۱(۳)، ۵۰-۱۹.
۷. داداشی، نسرین، پورعلی، محمدرضا. (۱۴۰۱). "تاثیر مسئولیت اجتماعی و ریسک‌پذیری بر عملکرد شرکت‌ها با توجه به متغیر تعدیل‌گر محدودیت مالی". **دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت**، ۱۱(۴۱)، ۱۴۵-۱۵۸.
۸. دهقانی، الهام، رئیس پور، علی، جلالی، عبدالمجید. (۱۴۰۲). "بررسی تاثیر سیاست پولی بر نرخ ارز در شرایط نااطمینانی و اثرات آن بر ارزش افزوده بخش‌های اقتصادی در ایران) کاربرد مدل (RDCGE) سیاست‌گذاری اقتصادی، ۱۵(۲۹)، ۱۱۰-۸۰.
۹. شیخی، مریم، حجازی، رضوان، زنجیردار، مجید. (۱۴۰۲). "ارائه الگوی نقش فناوری‌های نوظهور در سیستم اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی". **حسابداری و منافع اجتماعی**، ۱۳(۲)، ۳۰-۱.
۱۰. عبدی، حدیث، خیرالهی، فرشید، علیمرادی، مهری. (۱۴۰۰). "نقش هزینه‌های نمایندگی بر اثر تغییر مدیر مالی و گردش حسابرس بر ضعف کنترل داخلی". **حسابداری و منافع اجتماعی**، ۱۱(۴)، ۹۰-۵۵.
۱۱. علینقی لنگری، محمد امین، عبدالهی زاده، حسین، حبیبی، رضا. (۱۳۹۹). "شناسایی عوامل مؤثر بر موفقیت نظام کنترل داخلی در دستگاه‌های اجرایی (بخش دولتی)". **پژوهش‌های راهبردی بودجه و مالی**، ۱(۲)، ۸۶-۵۹.

۱۲. فرجی تبریزی، ارشیا، هژبرکیانی، کامبیز، معمارنژاد، عباس، غفاری، فرهاد. (۱۴۰۲). "بررسی عوامل مؤثر بر تولید ناخالص داخلی کشورهای منتخب با تأکید بر نقش نرخ ارز: رویکرد "ARDL-PMG پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی، ۱۳(۵۰)، ۸۹-۱۰۶.
۱۳. کریمی، مهسا. (۱۴۰۲). "عدم شفافیت مالی و کاهش نابرابری درآمد از طریق مالیات: اثرات بر رشد اقتصادی." *نشریه اقتصاد و جامعه*، ۵۰، ۱۴۵-۱۸۰.
۱۴. لک، جمشید، پورعلی، محمدرضا، منصوری راد، همت. (۱۳۹۹). "آینده پژوهی در تحقیقات و آموزش حسابداری." *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، انجمن حسابداری ایران، ۱۲(۴۵)، ۱۳۳-۱۴۶.
۱۵. مداح، مجید، مهرپور، منصوره. (۱۴۰۰). "تحلیل تجربی عوامل مؤثر بر کسری بودجه در ایران با استفاده از روش دیمتلاز." *بررسی مسائل اقتصاد ایران*، ۱۸(۱)، ۲۹۹-۳۳۹.
۱۶. منتظری، جلال، جعفری صمیمی، احمد. (۱۳۹۸). "متغیرهای کلان اقتصادی و درآمد مالیاتی در اقتصاد ایران." *بررسی مسائل اقتصاد ایران*، ۲۶(۲)، ۲۵۵-۲۸۵.
۱۷. موسوی مطهر، سید سجاد، رحمانی، علی، امیری، هوشنگ. (۱۴۰۱). "تأثیر به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر معیارهای عملکرد مالی شرکت‌ها در ایران." *چشم انداز مدیریت مالی*، ۱۲(۴۰)، ۶۹-۹۶.
۱۸. نمازی، محمد، ناظمی، امین، نمازی، نویدرضا، موذنی، اسماعیل. (۱۴۰۲). "بودجه‌ریزی عملیاتی و کنترل عملکرد در دستگاه‌های اجرایی ایران با استفاده از ارزیابی متوازن." *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۲۰(۷۷)، ۳۷-۷۲.
19. Al Zobi, M. K., Jarah, B. A. F. (2023). "The Role of Internal Auditing in Improving the Accounting Information System in Jordanian Banks by Using Organizational Commitment as a Mediator". *Risks*, 11, 153.
20. Alabdullah, T. T. Y. (2021). "New Insights to Investigate the Impact of Internal Control Mechanisms on Firm Performance: A Study in Oman". *Riset Akuntansi dan Keuangan Indonesia*, 6 (2), 205-214.
21. Almashhadani, M. (2021). "Internal Control Mechanisms, CSR, and Profitability: A Discussion". *International Journal of Business and Management Innovation*, 10 (12), 38-43.
22. Aram, M., Soroushyar, A., Foroghi, D. (2021). "The Effect of the Informed and Noise Traders Perceptions from the Financial Reports on Stock Returns: Text Mining Approach". *Journal of Financial Management Perspective*, 11 (35), 119-141.
23. Araújo, J. C. O., Carlos Cruz, L. D. (2020). "Incomplete or imperfect information: A study on accounting information at Capanema-Pará accounting offices". *REMIPE - Revista De Micro E Pequenas Empresas E Empreendedorismo Da Fatec Osasco*, 6 (1), 4-24.

24. Aydin, A. D. (2014). "Role of Accounting and Audit in the Recent Financial Crisis". **Crisis Management: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications**, 1496-1503. IGI Global.
25. Ball, R., Shivakumar, L. (2005). "Earnings quality in UK private firms: Comparative loss recognition timeliness". **Journal of Accounting and Economics**, 39 (1), 83-128.
26. Barbara, S. (2023). "Banking practices and borrowing firms' financial reporting quality: evidence from bank cross-selling". **Review of Accounting Studies**, 28 (1), 201-236.
27. Barth, M. E. (2022). "Accounting standards: the 'too difficult' box—the next big accounting issue?". **Accounting and Business Research**, 52 (5), 565-577.
28. Bernanke, B., Blanchard, O. (2023). "What caused the US pandemic-era inflation?". **Peterson Institute for International Economics Working Paper**, (23-24).
29. Bhimani, A., Langfield-Smith, K. (2007). "Structure, formality and the importance of financial and non-financial information in strategy development and implementation". **Management Accounting Research**, 18 (1), 3-31.
30. Bochkareva, E., Kurdyuk, P., Kozhushko, S., Solovyeva, S. (2023). "Budget balance, budget revenues, expenditures, and deficits: a comprehensive economic and legal characteristic". **Lex Humana**, 15 (2), 358-371.
31. Boulhaga, M., Bouri, A., Elamer, A. A., Ibrahim, B. A. (2023). "Environmental, social and governance ratings and firm performance: The moderating role of internal control quality". **Corporate Social Responsibility and Environmental Management**, 30 (1), 134-145.
32. Castanho Silva, B., Wäckerle, J., Wratil, C. (2022). "Determinants of public opinion support for a full embargo on Russian energy in Germany". **ECONtribute Discussion Paper**, 170.
33. Chapman, C. S., Hopwood, A. G., Shields, M. D. (2011). **Handbook of Management Accounting Research**. Elsevier. (Eds).
34. Chen, F., Hope, O. K., Li, Q., Wang, X. (2011). "Financial Reporting Quality and Investment Efficiency of Private Firms in Emerging Markets". **The Accounting Review**, 86 (4), 1255-1288.
35. Cho, C. H., Laine, M., Roberts, R. W., Rodrigue, M. (2015). "Organized hypocrisy, organizational façades, and sustainability reporting". **Accounting, Organizations and Society**, 40, 78-94.
36. Dorofeev, M. L. (2022). "Interrelations between income inequality and sustainable economic growth: Contradictions of empirical research and new results". **Economies**, 10 (2), 44.
37. Francis, J. R., Wang, D. (2008). "The joint effect of investor protection and Big 4 audits on earnings quality around the world". **Contemporary Accounting Research**, 25 (1), 157-191.

38. George, E. T. D., Li X., Shivakumar, L. (2016). "A review of the IFRS adoption literature". **Review of Accounting Studies**, 28, 1-30.
39. Glover, B., Levine, O. (2015). "Uncertainty, investment, and managerial incentives". **Journal of Monetary Economics**, 69, 121-137.
40. Górowski, I., Kurek, B., Szarucki, M. (2022). "The impact of a new accounting standard on assets, liabilities and leverage of companies: Evidence from energy industry". **Energies**, 15 (4), 1293.
41. Horngren, C. T., Datar, S. M., Rajan, M. V. (2015). **Cost Accounting: A Managerial Emphasis**. Issues in Accounting Education (Vol. 25).
42. Jamil, M. N., Rasheed, A., Maqbool, A., Mukhtar, Z. (2023). "Cross-cultural study the macro variables and its impact on exchange rate regimes". **Future Business Journal**, 9 (1), 1-15.
43. Johnson, H. T., Kaplan, R. S. (1987). **Relevance lost: the rise and fall of management accounting**. Harvard Business School Press.
44. Kaplan, R. S., Norton, D. P. (1992). "The Balanced Scorecard - Measures that Drive Performance". **Harvard Business Review**, 70 (1), 71-79.
45. Kundeliene, K. (2010). "Assessment possibilities of business processes accounting quality". **Economics & Management**, 15, 972-978.
46. Lee, C. L. (2022). "External shocks and budget balance in a small open economy: New evidence using svar analysis in Malaysia". **International Journal of Business and Economy**, 4 (1), 199-209.
47. Matthew, S., Francisco, A. (2022). "Predicting Firm-Level Bankruptcy in the Spanish Economy Using Extreme Gradient Boosting". **Computational Economics**, 59 (1), 263-295.
48. Merchant, K. A., Van Der Stede, W. A. (2017). **Management Control Systems: Performance Measurement, Evaluation and Incentives**. 2nd ed. FTPrentice-Hall, Harlow.
49. Mitra, G., Gupta, V., Gupta, G. (2023). "Impact of macroeconomic factors on firm performance: Empirical evidence from India". **Investment Management and Financial Innovations**, 20 (4), 1-12.
50. Nguyen, T. N. L., Vu, T. K. A., Bui, T. N. (2023). "Impact of Internal Control on the Quality of Accounting Information at Enterprises Listed on the Stock Market in Vietnam". **International Journal of Professional Business Review**, 8 (5), e01010.
51. O'Connor, S. M. (2003). "Be careful what you wish for: How accountants and Congress created the problem of auditor independence". **BCL Rev**, 45, 741.
52. Otley, D. (2016). "The contingency theory of management accounting and control: 1980-2014". **Management Accounting Research**, 31, 45-62.
53. Ramelli, S., Wagner, A. F. (2020). "Feverish stock price reactions to COVID-19". **The Review of Corporate Finance Studies**, 9 (3), 622-655.

54. Saputra, F. (2022). "Analysis of Total Debt, Revenue and Net Profit on Stock Prices of Foods And Beverages Companies on the Indonesia Stock Exchange (IDX) Period 2018-2021". **Journal of Accounting and Finance Management**, 3 (1), 10-20.
55. Scapens, R. W. (2006). "Understanding management accounting practices: A personal journey". **The British Accounting Review**, 38 (1), 1-30.
56. Serpeninova, Y., Sadovska, I., Novykova, D. (2021). "The essence of accounting paradoxes". **Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University**, 4 (28), 25-30.
57. Taylor, M. P., Wang, Z., Xu, Q. (2020). "The Real Effects of Exchange Rate Risk on Corporate Investment: International Evidence". **CEPR Discussion Paper**, No. DP15053.
58. Tran, O. K. T. (2022). "Does there exist an optimal budget balance to improve economic growth? Empirical evidence from Asian countries". **Cogent Economics & Finance**, 10 (1), 2114174.
59. Tucker, B. P., Parker, L. D. (2014). "In our ivory towers? The research-practice gap in management accounting". **Accounting, Auditing & Accountability Journal**, 27 (2), 394-425.
60. Wang, R., Bush-Evans, R., Arden-Close, E., Bolat, E., McAlaney, J., Hodge, S., Phalp, K. (2023). "Transparency in persuasive technology, immersive technology, and online marketing: Facilitating users' informed decision making and practical implications". **Computers in Human Behavior**, 139, 107545.
61. Xi, L. (2015). "Accounting Conservatism and the Cost of Capital: An International Analysis". **Journal of Business Finance & Accounting**, 42 (5-6), 555-582.
62. Yaşar, E. (2023). "Muhasebe mesleğinde yaşanan güncel problemler". **Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences**, 9 (65), 3049-3053.
63. Zhao, L., Nathee Naktnasukanjn, N., Dawod, A. Y., Zhang, B. (2024). "Impacts of Investor Attention and Accounting Information Comparability on Stock Returns: Empirical Evidence from Chinese Listed Companies". **International Journal of Financial Studies**, 12, 18.
64. Zimmerman, J. L. (2001). "Conjectures regarding empirical managerial accounting research". **Journal of Accounting and Economics**, 32 (1-3), 411-427.

Identifying Macroeconomic Factors Affecting Accounting Weaknesses with the Qualitative Grounded Theory Approach

Bibi Maryam Mousavi BenehTeymori

Department of Accounting, To.C., Islamic Azad University, Tonekabon, Iran.

Mohammad Reza Pourali¹©

Department of Accounting, Cha.C., Islamic Azad University, Chalous, Iran

Seyyed Fakhreddin Fakh Hosseini

Department of Accounting, To.C., Islamic Azad University, Tonekabon, Iran

(Received: November 17, 2024; Accepted: July 14, 2025)

This study aims to identify and analyze macroeconomic factors that can influence accounting weaknesses. The study is descriptive-analytical, as well as comparative in terms of the approach of inductive research, based on how the data is collected. Interviews with 15 experienced people with related education and work experience in the field of accounting and economics and university professors in Accounting were conducted on a targeted basis and the interview continued until 12 people were interviewed with theoretical saturation. Initial interview questions were formed using documentary study. After providing the written text of the participants' answers, the process of examining the open and hidden content of the information collected from the statements and writings began. The Strauss-Corbin analysis method (2006) was used to analyze the text of the interviews with the help of MAXQDA software. From the analysis of 15 interviews, a total of 213 initial open codes were obtained. After removing duplicate codes and merging similar codes, 118 final open codes, 15 axial codes and 6 selective codes Ali conditions (government budget deficit, inflation, economic growth), axial category (weak accounting in budgeting, weak accounting standards), interventionist factors (information quality and reporting, accounting profit), platforms (sanctions, exchange rate), strategies (use of technology, education, internal control), consequences (improving the quality of accountability and strategic, reliability of financial information, attracting investors) were extracted. The results showed that macroeconomic factors affecting accounting weaknesses could reduce the trust of investors and other stakeholders in the financial information provided by companies.

Keywords: Macroeconomic Factors, Accounting Weaknesses, The Grounded Theory Approach.

---

¹ pourali@iauc.ac.ir © (Corresponding Author)